

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 022-24/21-V
Датум: 1. март 2021. године
Крагујевац

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 65. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14 – пречишћен текст) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-ђу Славицу Јагличић, директорку Историјског архива Шумадије у Крагујевцу.

ПРЕДСЕДНИК,
Никола Дашић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 022-24 /21-V
Датум: 1. март 2021. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), на седници одржаној дана 1. марта 2021. године, донело је

З А К Љ У Ч А К

**о утврђивању Предлога решења о давању сагласности на
Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину**

I Утврђује се Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и одлучивање.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Славица Јагличић, директорка Историјског архива Шумадије у Крагујевцу.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину, Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК,

Никола Дашић, с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за послове органа Града
Број: XXII-99/2021
Дана: 24. фебруара 2021. године
К р а г у ј е в а ц

Г Р А Д С К О В Е Ћ Е
- председнику Градског већа -

Градска управа за послове органа Града припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/07, 83/2014 - др. Закон, 101/16-др.закон и 47/18), чланом 68. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), чланом 10. и чланом 16. Одлуке о организацији Градске управе града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 20/19) и упућује Градском већу:

- Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину

Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину израђен је у складу са законом и правно-технички је усаглашен.

Уколико у дневни ред седнице Градског већа уврстите нацрт решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину, представник предлагача на седници Градског већа биће Славица Јагличић, директорка Историјског архива Шумадије у Крагујевцу.

НАЧЕЛНИК,
Јелена Бојовић, с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 44. став 2. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр 72/09, 13/16, 30/16-испр. и 6/20), члана 9. став 1. алинеја 4. Одлуке о преузимању вршења оснивачких права над Историјским архивом Шумадије Крагујевац ("Службени лист града Крагујевца", бр. 29/10, 34/10 и 17/19) и члана 40. став 1. тачка 35. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), на седници одржаној 2021. године, донела је

РЕШЕЊЕ
о давању сагласности на Програм рада
Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину

1. Даје се сагласност на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину, број 02/56, који је Управни одбор Установе донео на седници одржаној 18. јануара 2021. године.

2. Ово решење објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

Образложење

Правни основ за доношење Решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину (у даљем тексту: Решење) садржан је у одредбама члана 44. став 2. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр.72/09, 13/16, 30/16-испр. и 6/20), члана 9. став 1. алинеја 4. Одлуке о преузимању вршења оснивачких права над Историјским архивом Шумадије Крагујевац ("Службени лист града Крагујевца", бр. 29/10, 34/10 и 17/19) и члана 40. став 1. тачка 35. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) којима је прописано да на програме рада и годишњи финансијски план установа сагласност даје оснивач и да Скупштина града разматра и усваја годишње програме пословања и извештаје о раду предузећа, установа и других облика правног организовања чији је оснивач или већински власник Град.

Разлог за доношење овог решења садржан је потреби да се, у складу са Законом, од стране оснивача добије сагласност на Програм рада Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2021. годину, који је у складу са чланом 44. став 1. тачка 5. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр.72/09, 13/16, 30/16-испр. и 6/20) и чланом 30. став 1. алинеја 4. Статута Историјског архива Шумадије број 02/127 од 23.03.2011. године, Допуне Статута Историјског архива Шумадије број 02/1396 од 19.08.2016. године, 02/1633 од 28.08.2018. године, 02/1602 од 03.09.2019.године и 02/835 од 4.6.2020. године донео Управни одбор Установе на седници одржаној 18. јануара 2021. године.

Ово решење је донето полазећи од чињенице да је Програм рада Установе усаглашен са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2021. годину ("Службени лист града Крагујевца", број 38/20) и планираним активностима Града, у области која је у делокругу надлежности Установе.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2021. године

ПРЕДСЕДНИК,
Мирослав Петрашиновић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ
ШУМАДИЈЕ
БРОЈ 02/56
18.01.2021. ГОДИНЕ
КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМ РАДА
ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ШУМАДИЈЕ КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2021. ГОДИНУ

КРАГУЈЕВАЦ, ЈАНУАР, 2021. ГОДИНЕ

На основу члана 44. став 1. тачка 5. Закона о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/1, 30/16 и 6/20), члана 14. Одлуке о преузимању оснивачких права над историјским архивом Шумадије Крагујевац („Службени гласник града Крагујевца бр. 29/10, 34/10 и 17/19), и члана 30. алинеја Статута Историјског архива Шумадије Крагујевац, бр. 02 – 127 од 23.03.2011. године, бр. 02 – 1396 од 19.08.2016. године бр. 02 – 1633 од 28.08.2018. године, бр. 02 – 1602 од 03.09.2019. године и 02/835 од 04.06.2020. године, Управни одбор Историјског архива Шумадије Крагујевац на седници одржаној 18.01.2021. године, доноси

ПРОГРАМ РАДА

ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ШУМАДИЈЕ КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2021. ГОДИНУ

Организована заштита архивске грађе у Крагујевцу отпочиње 1948. године оснивањем Архивског средишта. Запослени у Архивском средишту обављали су послове евидентирања архивске грађе затечене на овом подручју, њеном заштитом од уништења или пропадања, као и преузимањем архивске грађе ликвидираних установа на територији два Среза: Крагујевачког и Гружанског. Прва мере кају је требало спровести како би се обавиле ове активности била је изналагање простора за смештај архивске грађе, те су, на самом почетку рада, коришћене просторије Народне библиотеке и Амицин конак који је био једина очувана зграда из комплекса Милошевог двора.

Захваљујући отпочињањем побројаних послова, резултатима које су постигли запослени у архивском средишту, и након доношења закона којим се регулисала архивска делатност, настају услови да Средиште прерасте у нову институцију која се озбиљније бави заштитом архивске грађе.

Решењем Градског народног одбора Крагујевац – број 5286 од 4.2.1952. године – основана је Градска државна архива у Крагујевцу која је 7.2.1952. године, од стране Савета за просвету, науку и културу НР Србије, добила сагласност да у Крагујевцу буде основан Архив као установа ГНО Крагујевац.

Тадашњом одлуком Архиву се приписује надлежност над три града - Крагујевац, Краљево, Нови Пазар – и 11 (једанаест) Среза. До 1955. године, Архив крагујевачки својом делатношћу покрива наведена подручја. Оснивањем Архива у Краљеву, Чачку, Крушевцу, и услед промена насталих у организацији друштвено-политичких заједница, делатност Архива у крагујевцу сведена је само на овај град.

Приближно четири деценије Архив „кубури“ са недостатком адекватних просторија за смештај и чување архивске грађе. Куповином и адаптацијом зграде, 1988. године, у просторије намењене Архиву премештена је прикупљена и регистрована грађа.

Зграда намењена за смештај грађе ИАШ Крагујевац располаже депоима – просторијама за смештај архивске грађе – приближно 600 метара квадратних), који су смештени у приземљу зграде и који су одвојени од радних просторија у којима бораве запослени и од читаонице.

У депоима Архива смештено је 480 Фондова који су разврстани у девет група (по класификационој шеми која је утврђена) и 7 Збирки. Ова количина прикупљене архивске грађе износи приближно 2000 дужних метара.

Одлуком Скупштине републике Србије, осам Фондова, две Збирке и један документ проглашени су архивском грађом од изузетног значаја, док су 43 Фонда и 3 Збирке означени као грађа од великог значаја.

Дуго очекивани Закон о архивској грађи и архивској делатности коначно је усвојен на заседању Скупштине РС 24. јануара 2020. године и објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 6/2020. године, а ступио је на снагу 1.2.2020. и са његовом применом отпочеће се након истека годну дана од његовог ступања на снагу. Потребно је израдити нови Статут ИАШК и Правилник о систематизацији и организацији послова у ИАШК са новим Законом о архивској делатности, што ћемо, у сарадњи са Службом заједничких послова „Кораци“, одрадити. АИАШК нема запосленог правника тако да смо, као и остале институције културе упућени на Правну службу Општих послова.

Остали Закони који регулишу рад ИАШ Крагујевац су: Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94), Закон о јавним службама („Сл. гласник РС“, број 42/91, 71/94, 79/05, 81/05 и 83/05), Закон о култури („Сл. гласник РС“, број 72/09), Правилник о начину вођења регистратурског материјала који ужива претходну заштиту („Сл. гласник РС“, број 28/96), Правилник о програму стручног испита у делатности заштите културних добара („Сл. гласник РС“, број 11/96, и 15/96), Правилник о ближим условима за почетак рада и обављања делатности установа заштите културних добара („Сл. гласник РС“, број 21/95), Решење о утврђивању територије Архива („Сл. гласник РС“, број 7/96) као и одредбе других закона који се односе на положај и заштиту културних добара (Кривични закон РС, Царински закон РС, Закон о основама пореског система и др).

Пословање ИАШ Крагујевац распоређено је по Службама које функционишу као организационе целине међусобно повезане и усклађене са рдаом.

СЛУЖБА ЗАШТИТЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И РЕГИСТРАТУРСКОГ МАТЕРИЈАЛА ВАН АРХВА

Ова Служба, у оквиру које је рад запослених осмишљен као регистровање нових регистратура и њихове архивске грађе на подручју месне надлежности ИАШ Крагујевац, евидентирање правних субјеката престалих са радом услед стечаја или ликвидације, има свега једног запосленог, Марију Тодоровић, дипломираног правника са звањем архивског саветника. С обзиром на територијалну надлежност ИАШ Крагујевац (Шумадијски округ), јасно је да је предлог програма рада ове Службе осмишљен у складу са могућностима ограниченим како недовољним бројем запослених, тако и немогућношћу да се регистратуре обиђу возилом Архива јер је ауто који Архив поседује услед старости небезбедан за вожњу.

И поред наведених недостатака, на које сваке године подсећамо Оснивача, запослена у овој Служби планира да, током 2021. године, одради активности предвиђене описом посла Службе уз напомену да ће сам предлог плана, односно обилазак регистратура бити знатно редукован уколико у земљи буде и даље неповољна епидемиолошка ситуација која је и ове године лимитирала предвиђене посете регистратурама.

1. Наставиће се са регистровањем нових регистратура и архивске грађе коју субјекти поседују.
2. Планира се преглед архивске грађе и регистратурског материјала у приближно 30 регистратура:
 - Општина Крагујевац – 15 регистратура
 - Општина Аранђеловац – 4 регистратуре
 - Општина Баточина – 2 регистратуре
 - Општина Кнић – 2 регистратуре
 - Општина Лапово – 2 регистратуре
 - Општина Топола – 4 регистратуре
 - Општина Рача – 1 регистратура

Уколико се стање са здравственом безбедношћу запослених стабилизује, запослена радница ће одрадити комплетан поступак одабирања архивске грађе и излучивања безвредног регистратурског материјала у побројаних 30 регистратура на територији побројаних општина и притом издати приближно 15 Листа категорија регистратурског материјала са роковима чувања.

Током наредне године, уколико се обезбеди тражени простор од Оснивача за смештај регистратурског материјала привредних субјеката који су престали са радом, запослени у ИАШ Крагујевац преузеће грађу која се мора чувати.

Напомињемо, као што ћемо и поновити када будемо говорили о Служби заштуите грађе у просторијама депоа, да нећемо прихватати неусловне просторе, посебно уколико нам Оснивач не обезбеди средства да изнајмљени објекат безбедносно осигурамо и опремимо полицама. Уколико то не одрадимо, имаћемо проблема са претраживањем преузете грађе као што је сада имамо у изнајмљеном простору ЈКП „Тржнице“ где нам је грађа смештена по поду, објекат незаштићен и неопремљен апаратуром која је потребна да би се архивска грађа сачувала од пропадања или уништења.

Судбина архивске грађе предузећа у стечају, без правног следбеника, врло је угрожена. Док се не реши очекивано питање изградње зграде депоа или пак пресељење ИАШ Крагујевац у нови објекат о чему се говорило пре увођења ванредног стања, односно ванредне ситуације тренутно, постоји велика могућност оштећења и потпуног уништења непреузетих архивских фондова – како пасивних тако и активних стваралаца архивске грађе.

Нарочитом ризику од уништења изложени су фондови привредних субјеката који немају правног следбеника, јер се ови фондови врло често дезинтегришу и систематски уништавају. Већ годинама уназад, Служба заштите архивске грађе ван архива функционише под веома неповољним условима. Запослена радница није у могућности да планира сукцесивно преузимање архивске грађе од активних стваралаца услед недостатка простора. Смештајни капацитети ИАШ Крагујевац, напоменули смо већ неколико пута, попуњени су максимално и нема простора за складиштење архивске грађе коју смо, по слову Закона дужни да пружимо.

Обилазак регистратура радница обавља коришћењем сопственог возила, или возила регистратура, уколико постоји добра воља запослених у тим регистратурама да пошаљу своје возило. Дакле, посао је веома отежан и захтева да што раније буде решен – обезбеђивањем адекватног простора за смештај грађе која ће се преузимати и куповином возила, с обзиром да је ИАШ Крагујевац једина установа културе у граду која нема адекватно возило већ деценију уназад. Такође, Архив у Крагујевцу нема склопљене уговоре о финансирању са општинама над којима има територијалну надлежност, а чији су правни и привредни субјекти корисници услуга Архива, тако да бисмо у наредном периоду могли да покренемо питање, уз ангажовање запослених у Шумадијском округу, о начину издвајања средстава ових општина којима би оне Архиву, делимично, обезбедиле новчана средства потребна да се опреми простор за складиштење њихове грађе.

Током наредних година запослена у Служби заштите архивске грађе ван архива наставиће као што је чинила и до сада да прати архивско законодавство, евентуалне измене и допуне усвојеног Закона о архивској делатности, као и са објављивањем стручних радова у области превентивне заштите јавне архивске грађе, едукацији администратора у регистратурама и презентовању позитивне праксе у раду Архива на регионалним и међународним скуповима архивиста.

СЛУЖБА ЗАШТИТЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У ДЕПОИМА АРХИВА

Пре свега напомињемо да ћемо рад Службе за заштиту архивске грађе у депоима Архива усклађивати са новонасталом епидемиолошком ситуацијом у граду Крагујевцу и Републици Србији. Када ово кажемо, мислимо да ћемо се придржавати свих мера које буду изрицали Кризни штабови, града или Републике, с обзиром да се наш рад односи превасходно на рад са странкама које од нас потражују одређену документацију.

У координацији са осталим Службама ИАШ Крагујевац, Служба за заштиту архивске грађе у просторијама архива наставља са планом рада који је донет претходне године. Осим претежне делатности којом се баве запослени (издавање копија уверења), с обзиром на мали број запослених у Служби у односу на обим посла, као и с обзиром на проблем недостатка простора за смештај грађе и дислоцираног простора у ком се налази оперативна грађа, запослени су приморани да се сналазе на најразличитије начине како би изашли у сусрет корисницима. Притом, сређивање просторија депоа и изнајмљеног простора у коме се налази грађа којој је истекао рок чувања, на основу прописаних Листа категорија, подразумева преглед и излучивање безвредног регистратурског материјала. Овај посао се не обавља оном брзином којом бисмо желели управо због поменутих недостатака: мали број запослених у Служби, свакодневно опслуживање корисника и недовољан простор за смештај грађе што отежава њену прегледност. Но и поред поменутих отежавајућих околности, захваљујући топографским показивачима на којима смо такође радили, излучићемо део непотребног регистратурског материјала покушавајући да обезбедимо макар и минимални простор за преузимање грађе коју не смемо да не преузмемо каве су, на пример, матичне књиге.

О преузимању целовитих регистратура, које одрађујемо у координацији са Службом заштите архивске грађе и регистратурског материјала ван архива, тренутно нема ни помена јер се нису стекли просторни услови за смештај регистратурског материјала. Уколико се обезбеди адекватан простор, наглашавамо да мора бити опремљен полицама, моћи ћемо да спроводимо и овакве активности. Наглашавамо да све зависи од Оснивача који би требало да нам помогне око проналажења простора и издвоји финансијска средства за његово опремање. Осим полица, изнајмљени простор би требало, по Закону о архивској делатности, да буде обезбеђен одговарајућом заштитном опремом, да не помињемо колико је битна противпожарна централа, мерачи влажности ваздуха и противпожарни апарати. Све ово што спада у опрему неопходну у просторима у којима се скалдишти архивска грађа ми не поседујемо у

изнајмљеном простору ЈКП „Тржнице“ – грађа нам је на поду, а једина мера заштите су закључана врата објекта крајње неусловног за чување грађе.

На иницијативу Министарства културе и информисања и матичног Архива Србије, као део плана рада за текућу, 2020. годину, било је предвиђено умрежавање Службе у републичку мрежу АРХИС која би требало да покрије све Архиве у републици и евидентира грађу коју они поседују. С обзиром на новонасталу епидемиолошку ситуацију, стварање електронске базе података, односно рад у АРХИС-у је обустављен. Запослени у Служби су током 2019. године били на једнодневной обуци за рад у овом програму и чекамо даље инструкције матичног Архива Србије да наставимо са овом активношћу која је предвиђена да траје 5 година са могућим роковима померања. Служби за сређивање архивске грађе уредно достављамо фондове, које запослени сређују, посебно обрађујући пажњу на чување и сређивање Матичних књига – ИАШ Крагујевац поседује 501 – које се сматрају културним добром од изузетног значаја и на чијем се микрофилмовању и дигитализацији ради, а посао ће бити настављен и у наредним годинама.

Током наредних година, запослени у Служби ће сарађивати са свим установама, организацијама, удружењима и појединцима чија су интересна сфера грађа која се чува у ИАШ Крагујевац као што смо чинили и до сада. Напомињемо, наново, у складу са наложеним мерама Кризних штабова оформљених услед епидемиолошке ситуације у граду Крагујевцу, Шумадијском округу и Републици Србији.

Када је реч о издавачкој делатности ИАШ Крагујевац, запослени ће наставити рад на издавању превода Оријенталне збирке која се чува у Архиву, као и изради изложбе, за шта су подносиоци Пројекта добили финансијску подршку Министарства културе и информисања (2019. година), и града Крагујевца. Такође, сарађиваћемо на свим пројектима које запослени у Архиву одрађују, проналажењем грађе и пружањем сваке врсте неопходне помоћи.

СЛУЖБА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ

Превентивна заштита архивске грађе сматра се најзначајнијом мером за правилно чување архивског материјала. Уколико се спроводи по прописима, дословно, односно уколико се испоштују све предиспозиције предвиђене законским регулативама, о адекватном чувању грађе, смањује се, односно минимализира, потреба за конзервацијом и рестаурацијом исте јер грађа бива мање изложена пропадању или у најгорем случају, уништењу.

Безбедност зграде у којој је смештен ИАШ Крагујевац, посебно битна, осигурана је противпожарним алармом, централом за дојаву пожара, и протипровалним алармом. Такође, захваљујући финансијским средствима одобреним од Оснивача, током 2020. године извршене су промене на инсталационој мрежи уградњом нових инсталационих електричних табли са сигурносним осигурачима.

Као и сваке године и наредих ће се наставити са континуираним проверама и контролом противпожарних апарата, хидраната, електричних инсталацијама, хемикалија, запаљивих материјала и сл.

Новопристигла грађа коју ми, како смо напоменули нећемо моћи да преузимамо уколико се не обезбеде смештајни капацитети, пре уношења у депое Архива подразумева обраду – отпрашивање – и уколико не будемо преузимали нову грађу, бавићемо се прегледањем грађе која се већ налази у депоима и радити на њеном отпрашивању.

Наставићемо са редовним проверама контроле температуре и влажности ваздуха и предузимати одговарајуће мере уколико уочимо неке неправилности. Посебну пажњу посветићемо биолошкој контроли како би се спречила појава и развој микроорганизама, глодара и инсеката. У предвиђеним временским размацима обављаће се дератизација и дезинсекција, као и дезинфекција поросторија депоа.

Проветравање, контрола и чишћење депоа, биће квалитетно одрађивана уколико хигијеничарка буде у Архиву проводила осмочасовно радно време као претходне године.

Када је реч о основној делатности ове Службе, током наредних година акценат ће бити стављен на активирању опреме за конзервацију и рестаурацију докумената и књига од изузетног и великог значаја које се односе на архивску и библиотечку грађу, а која је набављена и смештена у просторији депоа Архива) С обзиром да су се стекли финансијски услови (током текуће 2020. године) за набавку средстава помоћу којих се обрађује и конзервира грађа, то ће се, по први пут након купљене опреме, иста активирати што ће делатност самог архива издигнути на посебан ниво. Наиме, осим Архива Србије, Архива Југославије, у такозваној ужој Србији ниједан Архив нема опрему за конзервацију и рестаурацију. Иако скромних капацитета, моћи ће да опслужује рестаурацију/конзервацију ИАШ Крагујевац и, уколико буде прилике, времена и техничких средстава, важна документа (оштећена), која чувају друге институције културе у Крагујевцу.

Осим опреме за конзервацију и рестаурацију, набављена је и опрема за микрофилмовање и дигитализацију која, на жалост, није у функцији јер је након бомбардовања (када је зграда Архива знатно оштећена) и опрема претрпела оштећења. Приоритет у раду ове Службе током наредних година биће послови на отклањању недостатака на опреми, добављању потребних програма и отпочињању на пуштању пробних серија микрофилмова уз поштовање прописаних стандарда.

Такође, један од важнији задатака биће активирање радника ове Службе на уношење грађе – података и снимака – у програм АРХИС, а у складу са инструкцијама Архива Србије.

Наставиће се са пословима техничког одржавања микрофилмова – испирање, сређивање и номенклатура постојећег микрофилмованог фонда.

Побројани послови подразумевају финансијску подршку оснивача или Министарства културе на чијим ћемо конкурсима учествовати као и до сада.

СЛУЖБА СРЕЂИВАЊА И ОБРАДЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Сређивање архивске грађе је један од најважнијих и најсложенијих стручних послова у архиву који подразумева: обраду архивских књига, издвајање безвредног регистратурског материјала, класификацију и систематизацију архивске грађе и израду научно-информативних средстава. Од начина на који је грађа сређена зависи у каквом ће се поретку наћи, у којој ће мери бити приступачна за коришћење и какав ће бити квалитет и употребна вредност обавештајних средстава.

Обрада архивске грађе врши се на основу неколико законских регулатива: **Препорука о приоритету архивских фондова и збирки за сређивање и обраду и о приоритету стручних операција (1967); Упутство о одређивању критеријума о формирању архивског фонда (1968) и Упутство о сређивању архивских фондова органа управе, радних, друштвено-политичких и других организација (1973).**

Први задатак Службе сређивања за 2021. годину је завршетак послова на архивистичкој обради великих фондова, започетих ранијих година, као и писање сумарних инвентара

1. Регионална привредна комора Крагујевац (1975-), 1974/1976 – 9 дм
2. Срески одсбор ССРН-Крагујевац (1953-1967), 12 дм

Наредни задатак за запослене у овој Служби је архивистичка обрада накнадно пронађене грађе раније сређених фондова:

1. Мешовито деоничарско друштво OBEX у стечају – Крагујевац (1986-1999)- 4 дм.
2. Основна школа „Светозар Марковић“ Лапово (1840 -),1896/1965; књиге - 4дм.

Посебан приоритет у раду ове Службе биће архивистичка и аналитичка обрада фондова из XIX и прве половине XX века:

- 1.Црква Свете Петке у Лапову (1912-) – 0,30 дм

2. Лични фонд Косте Кулагића – 0, 10 дм ;
3. Допуна старих и писање нових историјских белешки за личне фондове, односно рад на аналитичким инвентарима

Предвиђено је да се одради и архивистичка обрада фонда „Дописништво Танјуга“ – 1 дм.

Осим поменутих фондова, наставиће се на раду сређивања и обраде Матичних књига Епархије шумадијске (1837-1946), чије сређивање и дигитализација, како смо већ напоменули, представља приоритет за запослене у Служби сређивања. Део Матичних књига, које припадају Лепеничком архијерејском намесништву, „Стара црква“ и црква Светог Марка у Бадњевцу, архивистички су сређене, а наредне године у плану је сређивање Матичних књига Рођење Пресвете Богородице у Баточини, цркве Свете Петке у Ботуњу, цркве Светог пророка Илије у Брзану, црква Светих апостола Петра и Павла у Грошници и Црква Покрова Пресвете Богородице у Реснику.

Библиотека делатност, која је припојена овој Служби, махом ће се орјентисати на ревизију библиотечног фонда како би се стекао комплетан увид у број примерака Старе и ретке књиге, и исте припремиле за дигитализацију као и делимичну конзервацију, као и на преинвентарисање књига које су уписане као монографске публикације. Упоредо са ревизијом, одрађиваће се и пописивање књига у дигиталној форми са намером да се библиотечки фонд припреми за дигиталну базу АРХИС-а.

СЛУЖБА ЗА КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНУ ДЕЛАТНОСТ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

У Програму рада ове Службе за наредну 2020. годину, предвиђене су активности које се односе на реализацију пројектних активности Архива, учешће ове Институције на конкурсима које расписује Министрство културе и информисања РС, друга министарства, као и локална самоуправа.

Такође, ова Служба ће се бавити популаризацијом рада Архива, путем штампања одређених публикација за које обезбеди финансијску подршку, а које се односе на архивску грађу.

У 2021. години Историјски архив Шумадије у Крагујевцу планира штампање и промоцију **ВОДИЧА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ШУМАДИЈЕ У КРАГУЈЕВЦУ**. Штампање *Водича*, планирано за 2020. годину, одложено је услед епидемиолошке ситуације и отежане комуникације са Архивом Србије чија Комисија одобрава штампање овакве публикације, али и услед недостатка финансијских средстава.

У 2021. години ИАШ Крагујевац планира издавање XI броја часописа **ШУМАДИЈСКИ АНАЛИ – ЧАСОПИС ЗА ИСТОРИОГРАФИЈУ, АРХИВИСТИКУ И ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ**, годишњак.

Стручни радници Архива и у наредној години биће активни и учествоваће на више међународних и државних научних и стручних скупова из области архивистике и историографије. Неколико научних и стручних скупова које је требало одржати до краја 2020. године (Историјска секција Српског лекарског друштва, Универзитет у Крагујевцу, Друштво архивиста Србије), највероватније ће бити одложени за наредну 2021. годину. Стручни радници Архива, на примљене позиве, већ су одрадили радове који су одобрени од стране комисија које организују ове скупове, и они ће их, када се стекну услови за окупљања, изложити, након чега се поменути радови штампају у тематским зборницима Изложбе ИАШ Крагујевац - **БАЛКАНСКИ РАТОВИ, КРАГУЈЕВАЦ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ, ЈОВАН СТЕЈИЋ – ПРВИ СРБИН ДОКТОР МЕДИЦИНЕ, ДРУГИ СРПСКИ УСТАНАК, ЗНАМЕНИТИ ЉУДИ ПРЕСТОНОГ КРАГУЈЕВЦА, ЖИВОТ И ДЕЛО КАТАРИНЕ БОГДАНОВИЋ**, као и изложбе раније одрађене од стране запослених у Архиву, а које су, тематски, интересантне културним посленицима у другим градовима, биће уступљене институцијама и установама уколико их буду потраживали. Ове изложбе гостују и у изложбеним просторима крагујевачких институција културе, школама, универзитетској галиерији и сл. Такође, Историјски архив Шумадије ће наставити да учествује у изради, презентацији и промовисању изложби, књига и других пројеката институција културе из Крагујевца, градова и општина Србије и иностранства.

Са одговарајућом пројектном документацијом наставићемо да учествујемо на Конкурсима које расписује Министарство културе и информисања РС, превасходно на Конкурсу за дигитализацију матичних књига црквених општина са територије Шумадијског управног округа који је у надлежности нашег Архива.

Такође, захваљујући одобреним финансијским средствима средствима Министарства културе и информисања РС и града Крагујевца, отпочело се са дигитализацијом Орјенталне збирке библиотеке Архива у оквиру Пројекта **ШУМАДИЈА И СРБИЈА У ДОКУМЕНТИМА И КЊИГАМА ОРИЈЕНТАЛНЕ ЗБИРКЕ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ШУМАДИЈ.**

Стручни радници архива наставиће и у наредној години сарадњу са колегама из институција културе у Србији и Крагујевцу. У 2021. години биће настављена је и унапређена сарадња са средствима јавног информисања (штампаним и електронским), путем написа у штампи и гостовањем стручних радника Архива на локалним телевизијским сервисима..

У зависности од епидемиолошке ситуације током 2021. године, планирамо да заинтересујемо већи број истраживача, односно број истраживачких дана. Такође, као што смо радили и претходних година, наставићемо да примимо заинтересоване кориснике, (органи управе, судства, остале заинтересоване институције, привреде и грађане) односно њихове захтеве, да пронађемо тражену документацију и пружимо позитивне одговоре, макар и у електронској форми уколико то ситуација буде захтевала. Архив, на годишњем нивоу, одговори на преко 1000 оваквих захтева.

Наставићемо са уредним ажурирањем сајта који се показао као значајан извор информација о раду Архива свим корисницима како у Србији, тако и у иностранству.

За реализацију планираних активности у 2021. години, биће нам неопходна следећа финансијска средства:

1. Штампанье XI броја часописа *Шумадијски анали* (500 примерака)

- Припрема и штампање часописа 300.000,00 – град Крагујевац
- Лектура и коректура часописа 50.000,00 – град Крагујевац
- Превод и резимеа на енглески језик 50.000,00 – град Крагујевац
- Остали, непредвиђени трошкови 100.000,00 – град Крагујевац

Укупно: 500.000,00 динара

500.000,00 динара – град Крагујевац

2. Штампанье монографије *Водич ИАШ Крагујевац*

- Припрема и штампање *Водича* – 630.000,00 Министарство културе
- Лектура и коректура *Водича* – 70.000,00 динара – Министарство културе

- Техничко уређење *Водича* – 100.000,00 динара – Министарство културе и информисања РС

Укупно: 800.000,00 динара

800.000,00 – Министарство културе и информисања РС

3. Пројекат *Од Берлина до Версаја, политички живот у Крагујевцу (1878-1918)*

- Истраживаки рад по другим архивима (трошкови превоза и скенирања – 60.000,00 динара – Министарство културе и информисања
- Писање текстова за Изложбу и Каталог – хонорари за аутора 300.000,00, хонорари за сараднике 3 x 20.000,00 – укупно 360.000,00
- Лектура и коректура – 40.000,00
- Превод текстова на енглески језик – 50.000,00
- Рецензија Изложбе 20.000,00
- Техничка обрада Изложбе (дизајн, плакати и позивнице) – 5000.000,00 динара
- Техничка обрада Каталога – 30.000,00 динара
- Штампанье Изложбе – 80.000,00 динара
- Штампанье Каталога 120.000,00
- Отварање Изложбе – репрезентација – 15.000,00 динара

Укупно: 540.000,00 динара

540.000,00 динара - Министарство културе и информисања

4. *Шумадија и Србија у документима и књигама Орјенталне збирке Историјског архива Шумадије Крагујевац*

- Током 2021. године планирају се следеће активности:
- Израда документарне Изложбе, на српском и турском језику – 500.000,00

Средства која се потражују:

- Министарство културе и информисања – 500.000,00 динара

Укупно: 500.000,00 динара

500.000,00 динара – Минисарство културе и информисања

За реализовање ових програма, током 2021. године, Историјском архиву Шумадије Крагујевац биће потребна средства у износу од: 3.140.000,00 динара.

Средства ћемо покушати да обезбедијемо од следећих субјеката:

1. Министарство културе и информисања РС: 2.640.000,00 динара
2. Град Крагујевац: 500.000,00

Председник УО

Басиљ Катарина

Катарина Бабић